

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою
Кафедра екології, технології захисту навколишнього
середовища та лісового господарства

05-02-351М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Ліцензування та патентування наукової продукції»
для здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Технології захисту
навколишнього середовища» спеціальності 183 «Технології
захисту навколишнього середовища» денної та заочної
форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІАЗ
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Ліцензування та патентування наукової продукції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Технології захисту навколишнього середовища» спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» денної та заочної форми навчання / Ліхо О. А., Вознюк Н. М., Турчина К. П. – Рівне : НУВГП, 2023. – 22 с.

Укладачі: Ліхо О. А., к.с.-г.н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства; Вознюк Н. М., к.с.-г.н., професор кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства; Турчина К. П., к.с.-г.н., доцент кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства.

Відповідальний за випуск: Клименко М. О., д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства.

Керівник групи забезпечення спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»: Прищеп А. М., д.с.-г.н., професорка, директорка ННІАЗ.

© О. А. Ліхо, Н. М. Вознюк,
Турчина К. П., 2023

© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
АКТУАЛЬНІСТЬ, МЕТА, ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	11
МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	19
ЛІТЕРАТУРА.....	20

ПЕРЕДМОВА

Програма початкової дисципліни «Ліцензування та патентування наукової продукції» за вибором здобувачів вищої освіти складена відповідно до освітньо-професійної програми «Технології захисту навколишнього середовища для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є патентні дослідження з використанням нормативної бази патентно-інформаційної діяльності; техніко-економічні показники об'єкту промислової власності в порівнянні з об'єктами-аналогами; визначення науково-технічного рівня, патентоспроможності, патентної чистоти об'єктів техніки; основи франчайзингової системи організації бізнесу. Ліцензування та патентування як комплексна галузь знань послуговується загальнонауковими методами досліджень.

В результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- основні принципи системи інтелектуальної власності в Україні;
- принципи, методи та порядок організації патентних досліджень;
- процедури проведення патентного пошуку згідно з нормативними документами;
- необхідні реквізити ліцензійного договору;
- порядок подання заявок на патенти (корисні моделі), твори наукового характеру;
- основні питання франчайзингової системи господарських організацій;

вміти:

- проводити патентні дослідження відповідно до нормативних документів;
- проводити аналіз новизни та креативності винаходу;
- визначати ступінь патентоспроможності та патентну чистоту технічних об'єктів;
- оформлювати заявки на науковий твір.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Технології захисту навколишнього середовища
Спеціальність	183 «Технології захисту навколишнього середовища»
Рік навчання, семестр	2-й рік навчання, 3-й семестр
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	18 год. – денна ф. н.; 2 год. – заочна ф. н.
Лабораторні заняття	12 год. – денна ф. н.; 8 год. – заочна ф. н.
Самостійна робота	60 год. – денна ф. н.; 80 год. – заочна ф. н.
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

АКТУАЛЬНІСТЬ, МЕТА, ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальність навчальної дисципліни «Ліцензування та патентування наукової продукції» обумовлена необхідністю розуміти основні питання охорони та використання об'єктів інтелектуальної власності в сучасних умовах переходу до ринкових відносин, які починають відігравати все важливішу роль у комерційній, підприємницькій і виробничій діяльності підприємств та установ України усіх форм власності.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ліцензування та патентування наукової продукції» є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь і практичних навичок у галузі ліцензування і патентування. В системі підготовки фахівців за спеціальністю «Технології захисту навколишнього середовища» цей освітній компонент дає можливість одержати знання про правове регулювання відносин в практиці інноваційного підприємництва, що складаються у зв'язку зі створенням, набуттям прав, охороною, захистом, а також використанням і комерціалізацією об'єктів прав інтелектуальної власності як результатів науково-технічної творчої діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни «Ліцензування та

патентування наукової продукції» є опанування та засвоєння здобувачами науково-методичного, законодавчого та інституційного забезпечення ліцензування та патентування наукової продукції; вивчення основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів, інструкцій у системі ліцензування та патентування наукової продукції; опанування методами і технологіями ліцензування та патентування наукової продукції; засвоєння основних принципів державної політики у сфері ліцензування та патентування наукової продукції; освоєння правової охорони авторського права.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 02. Здатність використовувати науково-обґрунтовані методи обробки результатів досліджень в галузі технологій захисту навколишнього середовища.

Програмні результати навчання:

РН 01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру

РН 03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні поняття та історія формування патентного права і ліцензування. Основні поняття та визначення. Історія формування патентного права і ліцензування в Україні. Правові засоби патентного права і ліцензування.

Організаційна структура державної системи правової охорони. Міжнародне співробітництво в сфері охорони інтелектуальної власності.

Література: [1, 4, 7, 8].

Запитання для самоперевірки

1. Коли була заснована Паризька конвенція з охорони промислової власності?
2. Який статус має Всесвітня організація інтелектуальної власності?
3. Що таке інтелектуальна власність?
4. З яких підсистем складається правова система інтелектуальної власності?
5. З яких позицій можна розглядати авторське право?
6. На які об'єкти інтелектуальної власності дається авторське право?
7. Що є об'єктами суміжних прав?
8. Що представляє собою структура державної служби інтелектуальної власності України?

Тема 2. Методологічні основи створення науково-технічної продукції. Специфіка створення науково-технічної продукції в екологічній галузі. Методологічна основа і соціальні аспекти науково-технічної творчості. Рівні творчої діяльності і винахідницьких завдань. Методи розв'язання винахідницьких завдань.

Література: [4, 5, 8, 9].

Запитання для самоперевірки

1. Які наукові підходи складають методологічну основу творчості?
2. Які результати технічної творчості мають правову охорону в Україні?
3. В чому полягає головна різниця між об'єктами технічної творчості?
4. Дайте визначення об'єктивно і суб'єктивно нового.
5. Що є результатом технічної творчості?
6. Що є результатом наукової творчості?

7. В чому полягає суть технічного завдання, технічного рішення, технічної ідеї?

8. На які дві групи можна умовно поділити методи активізації творчості?

Тема 3. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності. Поняття патентної документації. Види патентної документації. Державна система патентної інформації. Пошук патентної інформації. Поняття патентної класифікації. Національна патентна класифікація. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності.

Література [5, 6, 7, 8, 9].

Запитання для самоперевірки

1. Що таке Патентна документація?
2. Для чого використовується патентно-інформаційна база?
3. Які відомості містить патентна документація?
4. Які види патентної документації ви знаєте?
5. З якою метою було створено довідково-пошуковий апарат до патентно-інформаційна бази?
6. Які патентні класифікації ви знаєте?
7. Що представляє собою національна патентна класифікація?
8. З чого складається повний класифікаційний індекс?

Тема 4. Правові й організаційні основи патентованих винаходів. Нормативна регламентація патентних досліджень. Використання патентної інформації при створенні і засвоєнні нової техніки. Загальні вимоги до змісту документів заявки. Опис винаходу (корисної моделі) та вимоги до нього. Формула винаходу (корисної моделі).

Література [6, 7, 8, 9].

Запитання для самоперевірки

1. Яким нормативним документом регламентуються патентні дослідження в Україні?
2. З якою метою виконуються патентні дослідження?
3. У якому випадку результати науково-технічної діяльності визнаються об'єктами інтелектуальної власності?
4. На які дві основні групи поділяються усі результати

інтелектуальної діяльності?

5. Що таке «єдність винаходу»?

6. З яких документів складається заявка на винахід?

8. Що таке «формула винаходу»?

9. Із яких частин складається формула винаходу»?

Тема 5. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності. Види результатів творчої діяльності, що охороняються авторським правом. Об'єкти авторського права. Суб'єктивне авторське право. Суб'єкти суміжних прав. Суб'єктивні суміжні права. Захист авторських і суміжних прав.

Література [1, 2, 3, 4, 5].

Запитання для самоперевірки

1. Назвіть основні джерела права інтелектуальної власності.

2. За яких умов надається правова охорона винаходу?

3. Що таке «авторське право»?

4. На які види творів надається авторське право?

5. Які об'єкти не охороняються авторським правом?

6. Хто вважається співавтором?

7. Які дії вважаються порушенням авторського права?

8. Що є обов'язковою умовою правової охорони власника патенту?

Тема 6. Охорона прав на винаходи, корисні моделі та науково-технічну інформацію. Основні поняття і положення. Об'єкти винаходів, їхні ознаки. Автори і власники охоронних документів. Авторська винагорода. Раціоналізаторські пропозиції. Види та зміст науково-технічної інформації.

Література [1, 4, 10, 17].

Запитання для самоперевірки

1. Що таке патент?

2. Результати яких двох видів експертизи можуть бути підґрунтям для видачі патенту?

3. Який строк дії патенту на винахід?

4. На який строк видається патент на корисну модель?

5. Яким чином визначається рівень техніки винаходу?

6. Які пропозиції, не визнаються винаходами.

7. Яка інформація є обов'язковою у формулі винаходу?
8. Як встановлюється пріоритет винаходу?
9. Хто має право на авторську винагороду?

Тема 7 Франчайзинг як форма організації бізнесу та реалізації інтелектуальної власності. Поняття франчайзингу. Франшиза. Франчайзинговий договір. Обов'язки франчайзера і франчайзі. Правове забезпечення франчайзингу в Україні.

Література [7, 8, 10, 12].

Запитання для самоперевірки

1. В чому полягають особливості франчайзингу як форми організації бізнесу?
2. В чому полягає суть взаємовідносин між франчайзером і франчайзі?
3. Франшиза як складова договору франчайзингу.
4. В чому полягають особливості франчайзингу для франчайзі?
5. В чому полягають особливості франчайзингу для франчайзера?
6. Назвіть типи договорів франчайзингу відповідно до функцій, які вони виконують.
7. Чим обумовлена доцільність розвитку франчайзингу в Україні?
8. Назвіть основні обов'язки франчайзера і франчайзі.

Тема 8. Ліцензування і передача технологій. Поняття ліцензування. Класифікація ліцензійних договорів. Обов'язкові умови та реквізити ліцензійного договору. Ціна ліцензії.

Література [4, 7, 8, 11].

Запитання для самоперевірки

1. Що таке ліцензія?
2. Хто є ліцензіаром і ліцензіатом?
3. З якою метою здійснюється продаж ліцензій?
4. Назвіть основні обов'язки ліцензіара і ліцензіата.
5. Як поділяються ліцензії за обсягом переданих прав?
6. В чому різниця між повною і виключною ліцензією?
7. В чому полягають особливості одиначної ліцензії?
8. Як поділяються ліцензії і ліцензійні договори за способом охорони об'єктів?
9. Що таке роялті?

Тема 9. Порядок видачі ліцензій суб'єктам господарства.
Законодавчі акти що визначають запровадження ліцензійної діяльності. Види діяльності, на які поширюється ліцензування. Технологія підготовки до отримання ліцензії. Зміст і перелік документів на винахід. Сучасний патентно-ліцензійний обмін.
Література [7, 8, 11].

Запитання для самоперевірки

1. Що таке «ліцензія»?
2. Назвіть класифікаційні ознаки ліцензії?
3. Що таке «головна ліцензія»?
4. У чому суть ліцензування патентів?
5. Які нормативно-правові акти регулюють ліцензування господарської діяльності?
6. Назвіть основні принципи державної політики у сфері ліцензування ?
7. Що являють собою ліцензійні умови?
8. Які органи здійснюють ліцензування господарської діяльності?
9. Які документи необхідні для отримання ліцензії?

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що належить до об'єктів інтелектуальної власності?

- промислові зразки;
- ліцензії;
- цінні папери;
- винаходи;
- ноу-хау;
- технологічні схеми.

2. Майновими правами інтелектуальної власності визнаються:

- право на використання об'єкта інтелектуальної власності;
- право перешкоджати будь-якому посягання на об'єкт інтелектуальної власності;
- право запатентувати об'єкт інтелектуальної власності;
- право передачі об'єкта інтелектуальної власності іншій особі;
- право використовувати об'єкт інтелектуальної власності.

3. Термін дії авторського права:

- протягом всього життя автора;
- 5 років після смерті автора;
- 10 років після смерті автора;
- 50 років після смерті автора;
- 70 років після смерті автора.

4. До авторських договорів належать:

- ліцензійний договір на умовах виключної, одиначної чи невиключної ліцензії;
- договір про передачу прав;
- договір про передачу права інтелектуальної власності на твір;
- договір про спільну діяльність;
- договір про співпрацю.

5. До права промислової власності належать такі інститути:

- охорона прав на винаходи і корисні моделі;
- охорона прав на промислові зразки;
- охорона прав виконавців і виробників фонограм;
- охорона прав на знаки для товарів і послуг (торговельні марки);
- охорона прав на сорти рослин.

6. До умов патентоспроможності винаходу відносяться:

- новизна;
- однорідність;
- промислова придатність;
- винахідницький рівень;
- стабільність.

7. Право на використання раціоналізаторської пропозиції належить:

- автору пропозиції;
- підприємству, якому вона була подана;
- замовнику відповідно до умов укладеного між ними договору;
- будь-якій особі, якій автор надав дане право на підставі ліцензійного договору;
- творчому колективу авторів.

8. Порушення права інтелектуальної власності тягне за собою:

- цивільно-правову відповідальність;
- кримінальну відповідальність;

- конституційну відповідальність;
- адміністративну відповідальність;
- майнову відповідальність.

9. *Захист прав інтелектуальної власності здійснюється:*

- потерпілою особою у порядку самозахисту;
- судом;
- Всесвітньою організацією інтелектуальної власності;
- Президентом України;
- Технічними радами.

10. *Способами цивільно-правового захисту авторських та суміжних прав є вимога щодо:*

- відшкодування матеріальної та моральної шкоди;
- виплату компенсації у розмірі від 10 до 50 000 мінімальних заробітних плат;
- поновлення порушених прав та припинення дій, що їх порушують;
- накладання штрафу у розмірі до 100 відсотків суми, що присуджується судом на користь позивача;
- конфіскація майна порушника авторського права.

11. *Які досягнення у рослинництві не відносяться до селекційних?*

- клон;
- новий сорт рослин;
- гібрид першого покоління;
- лінія;
- клон і гібрид.

12. *Які з наведених результатів діяльності не можуть бути віднесені до об'єктів інтелектуальної власності?*

- будь якої творчої діяльності;
- художньої діяльності;
- наукової діяльності;
- ідеї, думки, міркування, образи, символи, які реалізуються або втілюються в певних матеріальних носіях;
- економічної діяльності, об'єктами якої є матеріальні носії.

13. *На яких етапах життєвого циклу не виконуються патентні дослідження об'єкта господарської діяльності як технічної системи?*

- прогнозування;

- придбання обладнання та ліцензій;
- експлуатації на виробництві;
- на всіх етапах життєвого циклу;
- правової охорони об'єктів промислової власності.

14. Які з наведених документів не є підставою для проведення патентних досліджень, згідно із ДСТУ 3575-97?

- завдання на їх проведення;
- звіт про патентні дослідження;
- регламент пошуку інформації;
- довідка про пошук інформації;
- систематизація та аналіз інформації.

15. Які види ліцензій не передбачають передачу ліцензіатові монопольних прав на використання винаходу у всьому їх обсязі?

- повні ліцензії;
- виключні ліцензії;
- одиничні ліцензії;
- прості ліцензії;
- залежні ліцензії.

16. У назві винаходу не допускається використання:

- символів латинської абетки та цифр;
- спеціальних знаків;
- символів будь-яких абеток;
- абстрактних символів та спеціальних знаків;
- лише спеціальних знаків.

17. Які документи не мають юридичної сили патенту?

- нормативний юридичний документ на винахід (корисну модель);
- документ, що засвідчує авторство та право власності на винахід (корисну модель);
- охоронний документ на винахід (корисну модель), що засвідчує право власності;
- охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності;
- нормативний охоронний документ.

18. Винаходами визнаються:

- відкриття, наукові теорії та математичні методи;
- пристрій;

- речовина;
- промисловий зразок;
- процес.

19 Які документи не можуть засвідчувати право на наукове відкриття?

- патент;
- ліцензія;
- свідоцтво;
- патентований диплом;
- дипломом.

20. Які з наведених документів не є підставою для надання за визначену винагороду прав на використання винаходів, промислових зразків, товарних знаків, захищених охоронними документами в Україні, юридичним чи фізичним особам?

- дозвіл;
- патент;
- ліцензія;
- франшиза;
- франчайзинг.

21. Хто з наведеного переліку не є юридичною або фізичною особою, яка продає ліцензію?

- франшизер;
- франчайзер;
- ліцензійник;
- ліцензіат;
- ліцензіар.

22. Хто з наведеного переліку не є юридичною або фізичною особою, якій наданий дозвіл на використання винаходу або іншого науково-технічного досягнення?

- ліцензіар;
- ліцензіат;
- ліцензійник;
- франшиза;
- франчайзер.

23. Хто з наведеного переліку не є юридичною особою, яка видає ліцензію або передає в право користування свій товарний знак?

- франшиза;
- франчайзер;

- франчайза;
- франчайзинг;
- франчайзі.

24. Хто з наведеного переліку не є юридичною або фізичною особою, яка купує можливість навчання і допомоги при створенні бізнесу і сплачує сервісну плату юридичній особі або компанії за використання товарного знаку і системи ведення робіт?

- франшиза;
- франчайзер;
- франчайзі;
- франчайзинг;
- франчайза.

25. Хто не може вважатись автором об'єкта промислової власності?

- особа, яка подала заявку;
- особа, яка його запатентувала;
- фізична особа, творчою працею якої він створений;
- фізична або юридична особа, працею якої він створений;
- особа, яка довела своє авторство.

26. Які з представлених об'єктів не належать до об'єктів промислової власності?

- винахід (корисна модель), промислові зразки, знаки для товарів і послуг, топографії інтегральних мікросхем, раціоналізаторські пропозиції, «ноу-хау»;
- тільки винахід і корисна модель;
- тільки промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції;
- тільки промислові зразки, знаки для товарів і послуг;
- винахід, промислові зразки, знаки для товарів і послуг.

27. Які результати інтелектуальної діяльності не можуть вважатись корисною моделлю?

- результат творчої діяльності людини в галузі промисловості;
- результат діяльності людини в галузі технології;
- результат діяльності людини яка пов'язана з функціонуванням пристрою;
- результат творчої діяльності людини в галузі технології, яка пов'язана з конструктивним виконанням пристрою;
- результат творчої діяльності робочого колективу.

28. Які результати інтелектуальної діяльності не можуть вважатись промисловим зразком?

- результат творчої діяльності людини у галузі художнього конструювання;
- результат розумової діяльності людини у промисловості;
- технічно змінений продукт промислового підприємства;
- результат творчої діяльності людини у виробничій сфері;
- результат діяльності робітника промислового підприємства.

29. За якими з наведених дат не можна встановлювати пріоритет винаходу?

- написання заявки в Укрпатенті;
- подачі заявки в Укрпатент;
- початку розгляду заявки в Укрпатенті;
- надходження заявки в Укрпатент;
- оформлення заявки в Укрпатенті.

30. Які з наведених договорів не є підставою для розпорядження майновими правами інтелектуальної власності на твір?

- ліцензійного договору;
- договору купівлі-продажу примірника твору;
- договору комерційної концесії;
- договору факторингу;
- економічної угоди про наміри.

31. Не визнається винаходом:

- нове промислово придатне конструктивне виконання пристрою;
- комп'ютерна програма;
- ехнологічне вирішення, що відповідає умовам патентоспроможності;
- відкриття наукових теорій та математичних методів;
- науковий твір.

32. До особистих немайнових прав автора належать:

- авторство;
- авторське ім'я;
- 25% недоторканість твору;
- обнародування твору;
- право володіння.

33. Франчайзі – це юридична особа (компанія), яка видає ліцензію або передає в право користування свій товарний знак, «ноу-хау»

й операційні системи.

Так / Ні.

34. Виключні ліцензії передбачають передачу ліцензіатові монопольних прав на використання винаходу (зразка, знака, «ноу-хау») у всьому їх обсязі й економічно рівнозначні продажу патенту.

Так / Ні.

35. Пріоритет винаходу встановлюється за датою надходження в Укрпатент заявки, що містить всі документи, оформлені у відповідності зі встановленими вимогами.

Так / Ні.

36. Кваліфікаційна експертиза що встановлює відповідність винаходу умовам патентоспроможності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності) є експертизою по суті.

Так / Ні.

37. Чи можна назвати нетрадиційними результатами інтелектуальної власності наступні об'єкти: наукові відкриття, топографії інтегральних мікросхем, раціоналізаторські пропозиції, селекційні досягнення у рослинництві рослин, комерційні таємниці?

Так / Ні.

38. Об'єктивно нове є одночасно суб'єктивно новим і характеризує ту соціальну новизну результату творчого процесу, котра не завжди відповідає суспільним потребам.

Так / Ні.

39. Винаходу надається правова охорона, якщо він: новий (не є частиною рівня техніки); має винахідницький рівень (для фахівця явно обумовлений рівнем техніки).

Так / Ні.

40. *Ліцензіат* - країна, фірма або людина, яка продає ліцензію, тобто юридична або фізична особа, що дає дозвіл на використання винаходу або іншого науково-технічного досягнення (досвіду).

Так / Ні.

41. Франчайзі – це фізична або юридична особа, яка купляє можливість навчання і допомоги при створенні бізнесу у франчайзера і сплачує сервісну плату за використання товарного знаку, «ноу-хау» і системи ведення робіт франчайзера.

Так / Ні.

42. Ліцензіар – країна, фірма або людина, яка здобуває ліцензію, тобто юридична або фізична особа, якій наданий дозвіл на використання винаходу або іншого науково-технічного досягнення (досвіду).

Так / Ні.

43. В суб'єктивному розумінні авторське право – сукупність правових норм, які регулюють відносини, що виникають у результаті створення і використання здобутків науки, літератури і мистецтва.

Так / Ні.

44. Суб'єктивно нове характеризує такий результат творчої діяльності людини, котрий є новим тільки для неї самої, а об'єктивно вже відомий.

Так / Ні.

45. Франчайзер – це юридична особа (компанія), яка видає ліцензію або передає в право користування свій товарний знак, «ноу-хау» й операційні системи.

Так / Ні.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати та захистити практичні роботи. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів – за вчасне виконання і захист практичних робіт та інших поточних завдань (самостійна робота), що становить поточну складову оцінки;

– 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25889>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>; Положення про навчально-науковий центр незалежного

оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/> Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. № 435-IV (чинна редакція від 03.09.2023). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 10.09.2023).

2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. (чинна редакція від 15.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text> (дата звернення: 10.09.2023).

3. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. (чинна редакція від 15.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/print1218034688041545#Text> (дата звернення: 10.09.2023).

4. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. (чинна редакція від 15.04.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 10.09.2023).

5. Про науково-технічну інформацію : Закон України від

25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. (чинна редакція від 19.04.2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> (дата звернення: 10.09.2023).

6. ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення». Чинний від 01.01.1998.

7. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А.С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.

8. Ліхо О. А. Ліцензування і патентування наукової продукції у водогосподарській галузі : навч. посіб. Рівне : Червінко А.В., 2011. 148 с.

9. Нормативні акти з питань охорони інтелектуальної власності та трансферу технологій / Ю. М. Капіца, І. І. Хоменко (упорядкування), 8 вид., доповнене. Київ : Центр досліджень інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України, 2023. 266 с.

10. Інтелектуальна власність та авторське право : навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. / І. М. Чістякова, І. Б. Кривдіна, Д. В. Буряк, В. П. Кубко, О. В. Гегечкорі, Д. Д. Татакі, О. О. Татакі, Т. О. Чернов. Київ : Каравела, 2019. 204 с.

Допоміжна

11. Основи інтелектуальної власності : підручник / П. М. Цибульов. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2014. 124 с.

12. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів : Галицький друкар, 2015. 280 с.

13. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Науковий твір «Методичні рекомендації з розрахунку індексу рівня ризику, що виникає при забезпеченні населення питною водою» (Методика оцінки рівня ризику при забезпеченні населення питною водою), Ліхо О. А., Гакало О. І., Гушук І. В. № 68433; Опубліковано 02.11.2016.

14. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Науковий твір «Методичні рекомендації для проведення оцінки агро меліоративного стану осушуваних дерново-глейових ґрунтів» (Методика проведення оцінки агро меліоративного стану осушуваних дерново-глейових ґрунтів» Клименко М. О.,

Турчина К. П., Ліхо О. А. № 73864. Опубліковано 18.09.2017.

15. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Науковий твір. «Управління ризиками при забезпеченні населення Рівненської області водою», Ліхо О. А., Гакало О. І., № 82701; Опубліковано 06.11.2018.

16. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Науковий твір Лабораторний практикум із екології (основ екології) : навч. посібник. Клименко М. О., Ліхо О. А., Турчина К. П., Борщевська І. М., Михальчук М. М. № 95185; Опубліковано 09.01.2020.

17. Коссаk В. М., Якубовський І. Є. Право інтелектуальної власності : підручник. Київ : «Істина», 2017. 206 с.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
2. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>.
4. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка). URL: <http://www.lib.rv.ua/>.
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <https://lib.nuwm.edu.ua/>.